

**Rekisteritutkimuksen tukikeskus
Informationscenter för registerforskning
Finnish Information Centre for Register Research**

Toimintasuunnitelma 2007
(Versio 8.3.07)

Toimintasuunnitelma on hyväksytty Rekisteritutkimuksen tukikeskuksen johtoryhmän kokouksessa
14.3.2007

REKISTERITUTKIMUKSEN TUKIKESKUS

Rekisteritutkimuksen tukikeskus (ReTki) perustettiin vuonna 2003 edistämään rekistereiden tutkimuskäyttöä erityisesti sosiaali- ja terveystieteissä. Toiminta käynnistyi Suomen Akatemian myöntämällä perustamisvaiheen rahoituksella. Vuoden 2006 alusta lähtien Kansaneläkelaitos, Kansanterveyslaitos, Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus ja Työterveyslaitos rahoittavat keskuksen perustoiminnan pohjautuen sopimukseen ”Sopimus Rekisteritutkimuksen tukikeskuksen jatkorahoittamisesta ja yhteistoiminnasta” (Stakes-diaarinro 669/502/2005). Laitokset rahoittavat tukikeskuksen toimintaa yhteensä korkeintaan 200 000 eurolla vuosittain. Tukikeskus toimii Stakesissa Stakestieto-tulosalueella.

Tukikeskuksen tehtävät

Rekisteritutkimuksen tukikeskuksen perustehtävät ovat

- tarjota tietoa rekistereistä ja niiden tutkimuskäytöstä
- järjestää koulutusta rekisteritutkimuksesta
- neuvoa rekisteriaineistojen tutkimuskäyttöön liittyvissä asioissa
- ylläpitää rekisteriviranomaisten ja tutkimuslaitosten yhdyshenkilöiden verkostoa.

Henkilöstö

ReTkin henkilöstörakennetta uudistettiin vuoden 2006 aikana. Vuonna 2007 ReTkin henkilöstöön kuuluvat päällikkö, erikoissuunnittelija (1.2.2007 alkaen) ja verkkotoimitaja (28.2.2007 asti 100%, 1.3.-31.12.2007 osa-aikainen 20 %). Aikavälille 1.9.-31.12.2007 palkataan lisäksi yliopiston osittain rahoittama harjoittelija.

Johtoryhmä

ReTkin toimintaa seuraa ja ohjaa johtoryhmä, joka myös tekee strategiset päätökset. Johtoryhmässä kullakin rahoittajaosapuolella on yksi jäsen ja yksi varajäsen. Johtoryhmän nimittää Stakesin pääjohtaja.

Huhtikuussa 2006 nimitettyyn johtoryhmään kuuluvat seuraavat henkilöt:

<u>Organisaatio</u>	<u>Jäsen</u>	<u>Varajäsen</u>
KELA	Timo Klaukka	Ulla Hämäläinen
KTL	Markku Heliövaara	Anna Kattainen
Stakes	Matti Heikkilä	Olli Nylander
TTL	Hilkka Riihimäki	Kristiina Mukala

Johtosääntö

Johtoryhmän hyväksymään johtosääntöön on kirjattu ReTkin perussopimusta (Dnro 669/502/2005) tarkentavia toimintaperiaatteita.

Toiminnan painopisteet 2007

Yleistä

ReTki pyrkii toiminnassaan toteuttamaan sille asetettuja perustehtäviä mahdollisimman hyvin. Toiminta painottuu tiedon jakamiseen, neuvontaan ja koulutukseen. Pienten henkilöresurssien takia keskeinen toimintaväline on internet-portaali, jonne mm. kootaan tietoa rekistereistä, rekisteritutkimuksesta ja lupa-asioista. Verkkosivustoa kehitetään jatkuvasti. Vuonna 2007 pyritään erityisesti lisäämään sivuston vuorovaikutteisuutta. ReTkin tarkoitus on edistää rekisterien tutkimuskäyttöä erityisesti terveys- ja sosiaalitieteissä. Tähänastinen toiminta, varsinkin koulutus, on painottunut terveys-tieteisiin. Vuodesta 2007 alkaen ReTkin toiminnassa pyritään tasapuolisempaan toimintaan painottamalla aikaisempaa enemmän rekisterien käytön edistämistä sosiaali- ja yhteiskuntatieteissä.

Henkilökohtainen neuvonta ja opastus

Tutkijoiden henkilökohtainen neuvonta ja opastus puhelimesta, sähköpostitse ja sovi- tuissa palaverissa on tärkeä osa ReTkin toimintaa. Yhteydenotot ovat tässä toiminnassa tutkijalähtöisiä, mutta ReTki tuo tiedotustoiminnassaan esiin tämän mahdollisuuden ja siten pyrkii laajentamaan asiakaskuntaa jatkuvasti.

Verkkosivusto

ReTkin verkkosivusto, joka toimii Stakesin palvelimella osoitteessa www.rekisteritutkimus.fi, on keskeinen osa ReTkin toimintaa ja tärkein tiedonjakelu- kanava. Verkkosivustolle kerätään tietoja kansallisista rekistereistä ja niiden sisällöstä, rekisteritutkimuksen toteuttamisesta sekä lupamenettelyistä. Sivustolla tiedotetaan ReTkin ja muiden tahojen järjestämistä koulutustilaisuuksista ja seminaareista. Sinne on myös kerätty ReTkin toimintansa aikana järjestämien seminaarien esitykset.

ReTkillä oli vuoden 2006 lopulla muutaman kuukauden palveluksessaan verkkotoimitaja, jonka työsuhde jatkuu vielä vuoden 2007 puolella ensin kokoaikaisena ja loppu- vuoden osa-aikaisena (20%). Vuonna 2007 jatketaan vuonna 2006 aloitettua verkkosivuston kehittämistä mm. seuraavasti:

- laajennetaan ja täydennetään olemassa olevien sivujen tieto- ja linkkisisältöjä
- lisätään rekisteritutkimuksen toimijoiden verkostoitumista helpottavia osioita
- lisätään mahdollisuuksia sivuston käyttäjien keskinäiseen vuorovaikutukseen
- julkaistaan ruotsin- ja englanninkieliset versiot sivuista (nyt lähinnä vain etusivu on muilla kielillä).

Verkkokoulu

Rekisteritutkimuksen verkkokoulu on ollut tekeillä useamman vuoden. Vuonna 2005 Suomen virtuaaliyliopiston ja Taideteollisen korkeakoulun kanssa solmitun sopimuksen mukaan verkkokoulun olisi pitänyt valmistua jo vuoden 2005 lopussa. Hanke on kuitenkin monista syistä, mm. eri tahojen henkilövaihdosten takia, viivästynyt ja on edelleen kesken.

Verkkokoulusta tehdään vuoden 2007 alkupuolella uusi sopimus virtuaaliyliopiston kanssa. Taideteollisen korkeakoulun osuus toteutuksesta otetaan ReTkiin oman verkkoimittajan tehtäväksi. Verkkokoulu pyritään saamaan valmiiksi syksyllä 2007. Pilotiversiota testataan maaliskuussa 2007 Tampereen yliopiston terveystieteen opiskelijoiden Rekisteritutkimukset (2op) –kurssilla.

Seminaarit ja koulutus

Seminaarit ja koulutustapahtumat kuuluvat keskeisesti ReTkin toimintaan. ReTkiin tulee esitelmä- ja koulutuspyyntöjä tasaiseen tahtiin. Nämä pyynnöt toteutetaan yleensä aina; vain ajankohtia joudutaan sovittelemaan.

ReTki järjestää myös omia tilaisuuksia. Vuodelle 2007 on suunniteltu seuraavia seminaari- ja koulutustapahtumia:

- I. Sosiaalialan rekisterit tutuksi -tapahtuma (koko päivä 9 - 16)
  - Rekisterien esittelyä: ReTki ja eri rekisterien edustajat
  - Työpajat: rekisterien vastuuhenkilöt tuntijat vastaajina eri pisteissä, yleisö voisi kierrellä tutustumassa rekisterien tarjoamiin mahdollisuuksiin
  - Näihin rekistereihin perustuvien tutkimusten esittelyä

Ajankohta: toukokuu 2007

II. Rekisteritutkimuksen luvat ja aineistot, 2 seminaarin sarja:

- (1) Lupaseminaari: Luvanhaku ja lupien saaminen (kesto 3 – 4 tuntia)
  - Yleisesitys (ReTki), eri lupaviranomaisten puheenvuorot
  - Kokemuksia lupien hausta ja saamisesta
    - lyhyitä tutkijoiden puheenvuoroja
  - Kyselytunti: eri rekisterien lupaviranomaiset vastaamassa yleisön kysymyksiin; myös etukäteen voisi lähettää ReTkin kautta kysymyksiä

- (2) Aineistoseminaari: Aineistojen saaminen, eri rekisterien tietojen yhdistäminen ja aineistojen hinnat (kesto 3-4 tuntia)
  - ohjelma vastaava kuin edellä

Ajankohta: loka-marraskuu 2007

- III. Rekisteritutkimuskoulutusta tutkijakouluille: peruspaketti + kullekin kohderyhmälle räätälöityä materiaalia
  - aktiivista tiedotustoimintaa tällaisen koulutuksen saatavuudesta, erityiskohteena vuonna 2007 yhteiskuntatieteelliset tutkijakoulut

- IV. Tietoisku ReTkin toiminnasta yliopistojen perusopiskelijoille; jalkaudutaan yliopistoihin.

Tutkimus

Nykyresursseilla ReTkin mahdollisuudet tehdä omaa tutkimustyötä ovat vähäiset. Tarkoituksenmukaista on kuitenkin osallistua rekisteritutkimuksiin yhteistyökumppanina. Tällaista yhteistyötä on aikaisemmin ollut esimerkiksi ns. REDD-hankkeessa. Tämän-
tapaista tutkimusyhteistyötä pyritään laajentamaan vuoden 2007 aikana niin, että ReTki olisi mukana vuoden lopussa ainakin 2 – 4 hankkeessa. Näissä hankkeissa voidaan osallistua myös (lisä)rahoituksen hakuun. Hankkeista ainakin yhden tulee olla yhteiskuntatieteellinen. Tavoitteena on, ainakin aluksi, osallistua *erityyppisiin* rekisteritutkimuksiin, jolloin tutkimuksia voidaan käyttää esimerkkeinä ReTkin koulutusmateriaalissa.

Yksi mahdollinen tapa edesauttaa rekisteritutkimuksia on myös tutkimusten ohjausryhmiin ”hakeutuminen”. ReTkin henkilöstö seuraa aktiivisesti tällaisia mahdollisuuksia.

Verkostot

Kotimaa

Rekisteritutkimuksen verkostoitumista edistetään ReTkin nettisivustoilla eri tavoin, esimerkiksi perustamalla sivustolle rekisteritutkimuksen asiantuntijavälityspalvelu ja tekemällä mahdolliseksi rekisteritutkimuksen toimijoiden välinen keskustelu. Ideoita verkostoitumisen kehittämiseen pyydetään myös nettisivujen käyttäjiltä.

ReTki ryhtyy järjestämään rekisteritutkimuksen *neuvottelupäiviä* vähintään joka toinen vuosi. Ensimmäinen neuvottelupäivä järjestetään syksyllä 2007. Neuvottelupäivään kutsutaan ReTkin toiminnan kannalta keskeisten yhteistyötahojen edustajia. Neuvottelupäivien tarkoituksena on parantaa rekisteritutkimustahojen verkostoitumista, helpottaa aiheeseen liittyvän tiedon ja kokemusten vaihtoa ja olla avuksi ReTkin toiminnan kehittämisessä. Vuoden 2007 erityisteemaksi on kaavailtu rekisteritietojen saatavuutta helpottavien ratkaisumallien ideointia. Työskentelyn pohjaksi on ajateltu pyytää Ruotsista esittely sikäläisen tilastokeskuksen online-hakujärjestelmästä.

Pohjoismainen yhteistyö

Pohjoismaista yhteistyötä pyritään lisäämään ja kehittämään. Pohjoismaisten sisarjärjestöjen edustajia tavataan Göteborgissa kesäkuussa pidettävän rekisteritutkimusseminaarin yhteydessä. Muiden maiden toimintamalleista pyritään myös saamaan lisää ideoita omaan toimintaan ja rekisteritutkimuksen edistämiseen Suomessa.

Muu toiminta

ReTkin tunnettavuuden lisääminen

ReTkin tunnettavuutta pyritään edistämään osallistumalla tilaisuuksiin ja tapahtumiin, joissa potentiaaliset rekisterien tutkimuskäyttäjät vierailevat. Osallistutaan ainakin Valtakunnallisille Lääkäripäiville Helsingissä tammikuussa ja TERVE-SOS-tapahtumaan Oulussa toukokuussa.

Osallistuminen rekisterien tutkimuskäyttöä koskevaan keskusteluun

Päällikkö ja erikoissuunnittelija osallistuvat aktiivisesti aihepiiriin liittyviin kokouksiin ja seminaareihin sekä mahdollisesti myös julkiseen keskusteluun lehdissä ja muissa tiedotusvälineissä. ReTki seuraa myös ministeriöiden lainvalmistelutyötä ja toimii tarvittaessa aktiivisesti valmistelevien työryhmien suuntaan: tarjoutuu työryhmiin kuultavaksi ja ottaa kantaa lakeja valmistelevien työryhmien raportteihin ja lakien toimeenpanosuunnitelmiin.

Rekisteritutkimuksen edellytysten parantaminen

Tehdään työtä rekisteritutkimuksen edellytysten parantaminen (aineistojen saatavuus, hinnoittelu). Tässä yhtenä pohjana on ReTkin vuonna 2005 tekemä sosiaalirekisteriselvitys.

Rekisteriaineistojen dokumentointi –projekti

On aihetta pelätä, että monien – jollei peräti useimpien – rekisterien dokumentointi, erityisesti toiminnan aikana tapahtuneiden muutosten osalta, on puutteellista. Rekisterien tutkimuskäytön kannalta on kuitenkin tärkeää, että on käytettävissä luotettavaa kirjallisessa ja/tai sähköisessä muodossa olevaa tietoa rekisterien sisällöstä mahdollisuuksien mukaan koko rekisterin toiminnan ajalta. ReTki ryhtyy kartoittamaan olemassa olevaa dokumentaatiota vuoden 2007 aikana. Tätä tehtävää varten ReTkiin palkataan korkeakouluharjoittelija neljäksi kuukaudeksi syksyllä 2007. Harjoittelijan palkasta (n. 1000 e/kk) puolet maksaa ao. yliopisto. Tarkoitus on ensin selvittää olemassa oleva tilanne ja sen jälkeen tulevana vuosina pyrkiä parantamaan dokumentaatiota ja sen saatavuutta.

Strategia

ReTkillä ei ole auki kirjoitettua strategiaa. Tällainen laaditaan vuoden 2007 aikana vuosille 2007–2011.

Budjetti 2007

PERUSRAHOITUS 200 000 euroa

<u>Kohde</u>	<u>Euroa</u>
<i>PERUSTOIMINNAN PALKAT (sivukuluineen)</i>	127 000
päällikkö	71 500
erikoissuunnittelija (10,3 kk)	47 000
verkkotoimittaja (2 kk)	6 000
harjoittelija	2 500
<i>VERKKOKOULU</i>	14 500
SVY/TaiK	5000
verkkotoimittaja (osa-aik.,, yht. noin 2 hlötyökk)	6000
muut kulut (graafinen suunnittelu, verkkopedagogi)	3500
<i>MUUT KULUT</i>	28 500
Kokouskulut, jory	500
Lääkäripäivät	2 000
Matkakulut	3 000
Seminaarit (järjestelyt)	5 000
ATK-laitteet, ohjelmistot	3 000
Tutkimusyhteistyö	13 000
Muut kulut	2 000
Yhteensä	170 000

<i>Laskennallinen</i>	
<i>vuokra- ja hallinto</i>	30 000
YHTEENSÄ	200 000

OMAT VARAT 7776 euroa (vuonna 2005 järjestetyn pohjoismaisen seminaarin tuotto)

Matka- ja seminaarikulut	7 776
--------------------------	-------